

# Prescripția Extinctivă

## Introducere:

Prescripția, în termenii art. 1837 din Codul Civil, este un mijloc de a dobândi proprietatea sau de a se libera de o obligație, în condițiile stabilite de lege. Ea este achizitivă, când conduce la dobândirea unui drept și, respectiv extinctivă sau eliberatorie, când permite exonerarea debitorului de îndeplinirea unei obligații prealabile. În ambele cazuri timpul este elementul cheie esențial, servind fie la dobândirea, achiziționarea unui drept, fie la stingerea, la pierderea lui.

Pentru a opera uzucapiunea sau prescripția achizitivă trebuie ca uzucapantul să fi posedat un bun în mod continuu și neîntrerupt, pașnic, public și sub numele de proprietar. În schimb, pentru a interveni prescripția extinctivă este necesară simpla inacțiune a titularului dreptului, într-un interval de timp socotit suficient de lung, pentru a atrage stingerea dreptului material la acțiune și exonerarea, în acest fel, de răspunderea civilă a subiectului pasiv al raportului obligațional.

Deși admisă de legiuitor, instituția prescripției este oare utilă și, mai ales morală? Iată, așadar, o primă problemă, care vizează însuși fundamentul său economic, social și etic. Fiind chemată să asigure pacea și liniștea socială, prin consolidarea situațiilor juridice incerte sau îndoielnice, instituția prescripției se numără printre mecanismele tehnice cele mai redutabile, căci, nu întâmplător Cassiodorius a desemnat-o „patrona generis humani”, iar Cicero a considerat-o ca fiind „finis sollicitudinis et periculi litium”. Chiar Justinian, care personal dezavua o asemenea instituție, deoarece putea să aibă ca efect consacarea unei nedreptăți (impium praesidium), i-a recunoscut însă avantajele și a procedat la o reformă a acesteia prin contopirea celor două forme de prescripție, deoarece aveau același fundament și se întemeiau pe aceleași principii.

## Prescripția Extinctivă

### Noțiunea prescripției extinctive:

Prescripția extinctivă nu este definită în legea civilă. Totuși, Decretul 167 / 1958 în art. 1, alin. 1, consacră efectul prescripției extinctive “dreptul la acțiune având un obiect patrimonial, se stinge prin prescripție, dacă nu a fost executat în temeiul stabilit de lege”. Putem defini prescripția extinctivă din dreptul civil ca fiind stingerea dreptului la acțiune neexercitat în termenul de prescripție.

### Reglementarea prescripției extinctive din dreptul civil:

Actele normative în vigoare, în care se găsesc normele ce formează instituția prescripției extinctive, sunt următoarele :

- Decretul nr. 167 / 1958 , privitor la prescripția extinctivă care este ”legea generală” sau “dreptul comun” în materie;
- Codul civil ( în special titlul XX - “despre prescripția din cartea a III-a “ ) în măsura în care a suferit modificări sau abrogări;
- Alte acte normative, izvoare de drept civil, ca exemplu amintim Legea nr. 29 / 1990, privind contenciosul administrativ , Legea 105 / 1992, privind raporturile de drept internațional privat.

### Caracterul normelor care reglementează prescripția extinctivă:

O problemă strâns legată de “reglementarea prescripției extinctive, este aceea a caracterului – imperativ sau dispozitiv – al normelor ce formează această instituție”.

Prescripția extinctivă este calificată ca o instituție de ordine publică. Totuși problema care se ridică, este aceea de a ști dacă este bine sau nu să se păstreze caracterul imperativ al normelor prescripției extinctive și în viitoarea reglementare. Se consideră că soluția potrivită ( opinia profesorului Belein ) este aceea de a reveni la sistemul codului civil – prescripția trebuie aplicată dacă cel interesat ( de regula pârâtul ) o invocă.

## Prescripția Extinctivă

# Natura juridică și delimitarea prescripției extinctive:

Prescripția extinctivă este cunoscută de toate ramurile de drept , și de aici drept consecință – natura juridică a prescripției extinctive trebuie stabilită în cadrul fiecărei ramuri de drept.

Din dreptul civil face parte prescripția dreptului la acțiune ( în sens material ) și pentru a stabili natura juridică a prescripției extinctive, înseamnă a răspunde la întrebarea ce este, pentru dreptul civil, prescripția dreptului la acțiune ? Pentru a răspunde la întrebare este necesar să stabilim ce efect produce prescripția extinctivă asupra dreptului subiectiv civil și pe cale de consecință, asupra obligației civile corelative.

Chiar din definiția dată prescripției extinctive rezultă că acțiunea intentată subiectul activ , după acțiunea prescripției extinctive, va fi respinsă ca prescrisă, ceea ce echivalează cu refuzul concursului forței de constrângere a statului.

Putem înțelege efectul prescripției extinctive dacă amintim prevederea art. 20, alin. 1 din Decretul nr. 67 / 1958 : Debitorul care a executat obligația, după ce dreptul la acțiune al creditorului s-a prescris, nu are dreptul să ceară înapoierea prescripției chiar dacă la data executării nu stia că termenul prescripției era împlinit. Concluzia ce se desprinde este următoarea : prescripția extinctivă nu stinge nici dreptul subiectiv nici obligația civilă corelativă. Totuși se realizează o transformare ori o schimbare juridică:

1. Dreptul subiectiv civil nu mai este aparat pe cale ofensivă a acțiunii în justiție, ci numai pe cale defensivă a excepției, dacă debitorul și-a executat voluntar obligația sa;
2. Obligația civilă corelativă nu mai poate fi adusă la îndeplinire pe calea executării silite, dar este permisă executarea sa voluntară, adică de bunăvoie.

Prescripția extinctivă transformă dreptul subiectiv civil și obligația civilă corelativă din perfecte în imperfecte. Sub aspectul naturii sale juridice, prescripția dreptului la acțiune este un mod de transformare a conținutului raportului juridic civil.

## Prescripția Extinctivă

# Delimitarea prescripției extinctive:

a) Prescripția extinctivă și prescripția achizitivă ( sau uzucapiune )

### Asemănări :

- ambele sunt concepte sau instituții de drept civil;
- pentru titularii drepturilor subiective civile inactivi, ambele apar ca sancțiuni de drept civil;
- ambele presupun termene;

### Deosebiri :

- există deosebiri din punctul de vedere al sediului materiei;
- termenele de prescripție extinctivă sunt mai scurte și mai multe ( 3 ani, 2 ani, 1 an, 6 luni ), cele de prescripție achizitivă sunt mai lungi și mai puține ( 30 ani, 10-20 ani );
- efectul prescripției extinctive constă în stingerea dreptului la acțiune ( în sens material ), iar prescripția achizitivă conduce la dobândirea unui drept real principal;
- pe lângă reguli comune privind calculul termenelor, fiecare prescripție are reguli proprii de suspendare și întrerupere, iar “ repunerea în termen ” este proprie numai prescripției extinctive;

b) Prescripția extinctivă și decăderea

Decăderea ( ca sancțiune de drept civil ) este stingerea dreptului subiectiv civil neexercitat în termenul de decădere.

### Asemanari :

- ambele presupun termene;
- ambele sunt instituții de drept civil;
- ambele au efect extinctiv;

### Deosebiri :

- prescripția extinctivă stinge numai dreptul material la acțiune, iar decăderea stinge însuși dreptul subiectiv;
- prescripția extinctivă presupune “termene de prescripție “ care sunt mai lungi și mai numeroase decât presupune “termene de decădere “ care sunt mai scurte și mai puține;

## Prescripția Extinctivă

-prescripția extinctivă are reguli proprii privind întreruperea, suspendarea și repunerea în termen, pe când decăderea nu cunoaște o asemenea reglementare;

c) Prescripția extinctivă și termenul extinctiv

### Asemănări :

- ambele presupun efectul extinctive;
- ambele sunt concepte de drept civil;

### Deosebiri :

- ca izvor : termenele de prescripție sunt numai legale, termenul extinctiv este după caz : convențional, legal ori jurisdicțional;
- ca efecte : prescripția extinctivă stinge dreptul la acțiune ( în sens material ), termenul extinctiv stinge și dreptul subiectiv și obligația civilă corelativă;
- termenul extinctiv poate fi modificat prin acordul părților actului juridic, termenul de prescripție nu poate fi modificat;
- suspendarea, întreruperea și recuperarea în termen sunt proprii numai prescripției extinctive;

## Efectul prescripției extinctive:

Prin prescripția extinctivă se stinge numai dreptul la acțiune ( în sens material ).

Argumente în favoarea acestei opinii sunt :

- a) argumentul de interpretare gramaticală a art. 1 din Decretul 167 / 1958: textul nu folosește termenul “dreptul” ori expresia “dreptul obiectiv”, ci formula “dreptul la acțiune”;
- b) art. 20, alin. 7 din decretul menționat prevede: debitorul care a executat obligația după ce dreptul la acțiune al creditorului s-a prescris, nu are dreptul să ceară înapoierea prestației chiar dacă la data executării nu știa că termenul prescripției era împlinit. Deci, dacă s-ar fi stins dreptul subiectiv, debitorul ar putea cere restituirea prestației;

Consecințele stingerii prin prescripție a dreptului la acțiune în sens material sunt :

- supraviețuirea dreptului subiectiv civil, ca și obligației civile corelative ( acestea se transformă devenind imperfecte, din perfecte );

## **Prescripția Extinctivă**

-imprescriptibilitatea dreptului la acțiune în sens procesual , titularul dreptului la acțiune poate sesiza organul de justiție;

### **Principiile prescripției extinctive:**

Efectul prescripției extinctive este cămuit de două principii consacrate în :

- art. 1 alin. 2 din Decretul 167 / 1958 “Odată cu stingerea dreptului la acțiune privind un drept principal se stinge și dreptul la acțiune privind drepturile accesorii “.În jurisprudență s-a hotărât că : “Dobânda fiind un accesoriu al creanței principale, prescripția dreptului la acțiune în realizarea acestuia, atrage și prescripția dreptului la acțiune pentru plata dobânzilor, fiind de principiu că accesoriul este supus aceluiași consecințe ca și principalul “.
- art. 12 din același act normativ : “În cazul când un debitor este obligat la prestațiuni succesive, dreptul cu privire la fiecare dintre aceste prestații se stinge printr-o prescripție deosebită”. Acest principiu își găsește aplicația ori de câte ori debitorul este ținut față de creditor la prestații succesive indiferent de izvorul obligației, precum : chirii, dobânzii, etc.

### **Domeniul prescripției extinctive:**

Determinarea “ domeniului prescripției extinctive “ înseamnă a stabili drepturile subiectelor civile ale căror acțiuni cad sub incidența acestei instituții , pentru a le deosebi de cele imprescriptibile extinctive. Formează domeniul al prescripției extinctive, numai acele drepturi subiective civile ale căror acțiuni sunt prescriptibile extinctive. Criteriile pe care le avem în vedere vizează aceste drepturi civile. Primul criteriu de determinare este reprezentat de natura drepturilor subiective civile, după care distingem :

- domeniul prescripției extinctive în categoria drepturilor patrimoniale;
  - domeniul prescripției extinctive în categoria drepturilor nepatrimoniale;
- Alt criteriu este acela al actului normativ care reglementează prescripția, potrivit căruia avem :
- domeniul prescripției extinctive guvernate de Decretul 167 / 1958;
  - domeniul prescripției extinctive căruia i se aplică codul civil;
  - domeniul prescripției extinctive care rezultă din aplicarea altor acte normative, izvoare de drept civil ( codul familial, Legea 31 / 1990, etc. );

# Prescripția Extinctivă

## Domeniul prescripției extinctive în categoria drepturilor patrimoniale:

- 1) Prescripția extinctivă și drepturile de creanță – în principiu, drepturile de creanță sunt prescriptibile extinctive, indiferent de izvorul lor.

### Exceptii de la principiu :

- acțiunea în restituirea drepturilor la CEC;
- acțiunea având ca obiect partea convenită din rezerva de prime în asigurările facultative de persoane;

- 2) Prescripția extinctivă și drepturile reale principale

- a) Acțiuni reale imprescriptibile extinctive – în înțelegerea domeniului prescripției extinctive în categoria drepturilor reale principale trebuie să ținem seama de dispoziția, de principiu, cuprinsă în art. 2 din Decretul 167 / 1958 : “Dispozițiile decretului de față nu se aplică dreptului la acțiune privitor la drepturile de proprietate, uzufruct, uzabitațiune, servitute și superficiei”.

### Sunt considerate imprescriptibile extinctive :

- acțiunea în revendicarea imobiliară, care ,deși imprescriptibilă extinctiv, această acțiune poate fi paralizată prin invocarea uzucapiunii;
- acțiunea în revendicare – imobiliară și mobilă – întemeiată pe dreptul de proprietate publică;
- acțiunea confesorie, prin care se urmărește apărarea unui drept de superficiei;

- b) Acțiuni reale prescriptibile extinctive

### Sunt de menționat următoarele :

- acțiunea în revendicarea mobilă, întemeiată pe dreptul de proprietate privată;
- acțiunea în revendicarea imobiliară ( în cazurile prevăzute de art. 428 Codul civil, art. 561 alin. 1 Cod procedura civila );
- acțiunea confesorie – prin care se urmărește apărarea dreptului de uzufruct;

# **Prescripția Extinctivă**

## **Domeniul prescripției extinctive în cadrul drepturilor nepatrimoniale;**

Principiul în această materie este că drepturile nepatrimoniale sunt imprescriptibile extinctive. Existența principiului rezultă pe de o parte din interpretarea contrarie a art. 1, alin. 1 din Decretul 167 / 1958 : “Dreptul la acțiune, având un obiect patrimonial se stinge prin prescripție dacă n-a fost exercitat în termenul stabilit de lege” , înseamnă că “Dreptul la acțiune, având un obiect nepatrimonial nu se stinge prin prescripție “. Pe de altă parte, principiul poate fi dedus și din împrejurarea că legea stabilește , expres excepțiile de la acest principiu.

### **Principalele acțiuni, având un obiect nepatrimonial, care sunt prescriptibile, sunt:**

- acțiunea în nulabilitate ( adică în nulitate relativă – termenul general de prescripție este de 3 ani );
- acțiunea în nulitate relativă a căsătoriei ( art. 21 Codul familiei );
- acțiunea în tăgada paternității ( art. 55 alin. 1 Codul familiei );
- acțiunea în stabilirea paternității ( art. 60 alin. 1 Codul familiei );

## **Termenele de prescripție extinctivă:**

### **Noțiunea:**

Prin termenul de prescripție extinctivă se înțelege intervalul de timp stabilit de lege, înăuntrul căruia trebuie exercitat dreptul la acțiune în sens material, sub sancțiunea pierderii acestui drept. Termenul de prescripție este esențialmente un termen legal, deoarece numai prin lege se poate stabili un astfel de termen.

### **Clasificarea termenelor de prescripție extinctive:**

Cea mai importantă clasificare este , după criteriul sferei de aplicare:

- termene generale;
- termene speciale;

### **Termenul general de prescripție:**

Termenul general de prescripție este acel termen care-și găsește aplicație practică ori de câte ori nu-și găsește aplicație un termen special de prescripție.

Termenul general de prescripție este de 3 ani ( art. 3 alin. 1 Decretul 167 / 1958 ). Acest termen este general în sensul aplicării lui tuturor



## Prescripția Extinctivă

acțiunilor “personale” (întemeiate pe drepturi de creanță ) cu excepția cazurilor pentru care există termene speciale de prescripție, indiferent de izvorul concret al raportului obligațional: act juridic ( unilateral sau bilateral ori fapt juridic stricto sensu ). Termenul general de prescripție este de 30 de ani. Acest termen este stabilit de art. 1890 Cod civil : “toate acțiunile atât reale cât și personale, pe care legea nu le-a declarat neprescriptibile și pentru care n-a definit un termen de prescripție se vor prescrie peste 30 de ani “. Trebuie să reamintim că “ Dispozițiile decretului de față nu se aplică dreptului la acțiune privitor la drepturile de proprietate, uzufruct, uzabităție, servitute și superficie” ( art. 21 Decretul 167 / 1958 ). Acest termen este general, deoarece își găsește aplicație ori de câte ori nu există un termen special. Acest termen se obține prin “scăderea”, din totalul acțiunilor reale a :

- acțiunilor reale imprescriptibile extinctive;
- acțiunilor reale supuse unor termene speciale ale prescripției;

### **Termenul de 30 de ani se aplică :**

- acțiunii de revendicare mobilă întemeiată pe dreptul de proprietate privată;
- acțiunii confesorii;

### **Termene speciale de prescripție:**

Termenele speciale de prescripție sunt :

a) Aplicabile acțiunilor personale nepatrimoniale:

- termenul de 6 luni aplicabil acțiunii în anulabilitatea căsătoriei ( art. 21 alin. Codul familiei );
- termenul de 6 luni aplicabil acțiunii în tăgăda paternității copilului din căsătorie ( art. 55, alin. 1 Codul familiei );
- temenul de 1 an aplicabil acțiunii de stabilire a paternității copilului din afara căsătoriei;

b) Aplicabile acțiunilor personale, întemeiate pe drepturi de creanță:

- termenul de 2 ani aplicabil unor raporturi de asigurare;
- termenul de 6 luni aplicabil acțiunii în răspunderea pentru viciile ascunse fără viclenie;
- termenul de 3 ani aplicabil unor sume aflate “în depozit”;

## Prescripția Extinctivă

### Începutul prescripției extinctive:

Regula generală potrivit art. 7 alin. 1 “prescripția începe să curgă de la data când se naște dreptul la acțiune...”, iar potrivit art. 1886 Cod civil : “nicio prescripție nu poate începe a curge mai înainte de a se naște acțiunea supusă acestui mod de stingere”. În concluzie, regula generală, este aceasta : prescripția începe să curgă la data nașterii dreptului la acțiune.

#### Regulile speciale privind începutul prescripției dreptului la acțiune :

-pentru pur și simplu, prescripția dreptului la acțiune începe să curgă de la data nașterii raportului juridic ( art. 7, alin. 2 din Decretul 167 / 1958 );

-pentru dreptul afectat de un termen suspensiv ori de o condiție suspensivă, prescripția dreptului la acțiune începe să curgă de la data împlinirii termenului ori realizării condiției ( art. 7 alin. 3 din Decretul 167 / 1958 );

-în cazul acțiunii în răspundere pentru paguba cauzată prin fapta ilicită și în cazurile asimilate, prescripția începe să curgă de la data când păgubitul a cunoscut sau trebuia ( ori putea ) să cunoască paguba și pe cel care răspundea de ea, sau de la expirarea termenului prevăzut de lege ( art. 8 din Decretul 167 / 1958 și art. 12 din Legea 11 / 1991 );

-prescripția acțiunii în anulabilitate începe să curgă din momente diferite, în funcție de cauza de nulitate relativă ( art. 9 din Decretul 167 / 1958 );

-prescripția dreptului la acțiune privind viciile ascunse ale unui lucru, ale unei lucrări, ale unei construcții începe să curgă de la data descoperirii viciilor, însă cel mai târziu de la împlinirea termenului de garanție pentru aceste vicii ( art. 11 din Decretul 167 / 1958 ).

### Suspendarea prescripției extinctive:

#### Definiție:

Prin suspendarea prescripției extinctive se înțelege acea modificare a cursului acestei prescripții care constă în oprirea, de drept, a curgerii termenului de prescripție, pe timpul cât durează situațiile, limitative prevăzute de lege, care îl pun în imposibilitatea de a acționa pe titularul dreptului la acțiune.

## Prescripția Extinctivă

Caracterele cauzelor de suspendare sunt :

- legale;
- limitative;

**Cauzele de suspendare sunt enumerate în Decretul 167 / 1958 , art. 13-14.**

Potrivit art. 13 : “cursul prescripției se suspendă:

- a) cât timp cel împotriva căruia ea curge este împiedicat de un caz de forță majoră să facă acte de întrerupere;
- b) pe timpul cât creditorul sau debitorul face parte din forțele armate ale României, iar acestea sunt puse pe picior de război;
- c) până la rezolvarea reclamației administrate făcute de cel îndreptățit cu privire la despăgubiri sau restituiri, în temeiul unui contract de transport sau prestare a serviciilor de poștă și telecomunicații, însă cel mai târziu până la expirarea unui termen de trei luni socotit de la înregistrarea reclamației”.

Potrivit art. 14 : între părți sau tutore și si cei ce se află sub ocrotirea lor, între curator și acei pe care îi reprezintă precum și între orice altă persoană care, în temeiul legii sau al hotărârii judecătorești, administrează bunurile altora și cei ale căror bunuri sunt astfel administrate, prescripția nu curge cât timp socotelile nu au fost date și aprobate.

În legatură cu cazul de forță majoră, apare necesar definirea acesteia :  
-forța majoră este un eveniment imprevizibil și insuportabil precum : cutremurul de pământ, inundația și altele.

### **Efectele suspendării prescripției:**

Potrivit art. 15 alin. 1 : “După încetarea suspendării, prescripția își reia cursul socotindu-se și timpul scurs înainte de prescripție “. Pentru perioada anterioară cauzei, suspendarea nu produce nici un efect juridic, socotindu-se și timpul scurs înainte de suspendare. Pe durata cauzei de suspendare, efectul produs constă în oprirea curgerii prescripției, pe toată această perioadă; prin urmare, durata cauzei de suspendare nu intra în calculul termenului de prescripție. Ulterior cauzei de suspendare, efectul care se produce constă în reluarea cursului prescripției, din momentul în care el fusese blocat, oprit; este efectul precizat în art. 15 alin. 1 în termenii “ După încetarea suspendării prescripția își reia cursul... “

## Prescripția Extinctivă

Efectul special al suspendării este reglementat de art. 15 alin 2 astfel : “prescripția nu se va împlini, totuși înainte de expirarea unui termen de 6 luni, socotit de la data încetării cauzei de suspendare, cu excepția prescripțiilor mai scurte de 6 luni care nu se vor împlini decât după expirarea unui termen de 1 lună de la suspendare “. Efectul special al suspendării prescripției constă, în esență, prorogarea momentului împlinirii termenului de prescripție extinctivă, în așa fel încât, între momentul încetării cauzei de suspendare și momentul împlinirii termenului de prescripție să se asigure 6 luni ori o luna, după cum termenul de prescripție aplicabil este mai mare ori mai mic de 6 luni.

## Înteruperea prescripției extinctive:

### Definiție :

Înteruperea prescripției extinctive poate fi definită ca modificarea cursului acesteia care constă în înlăturarea prescripției scurse înainte de apariția unei cauze înteruptive și începerea unei alte prescripții extinctive.

Cauze de înterupere sunt potrivit art. 16 din Decretul 167 / 1958 :

- a) Prin recunoașterea dreptului a cărui acțiune se prescrie, făcuta de cel în folosul căruia curge prescripția – această cauză presupune de către debitor a poziției sale de împotrivire față de dreptul subiectiv corelate în formularea aceasta : recunoașterea dreptului a cărui acțiune se prescrie făcută de cel în folosul căruia curge prescripția. Recunoașterea la care se referă textul trebuie să fie neîndoielnică.
- b) Cererea de chemare în judecată. Pentru a produce efectul înteruperii se cere ca :
  - acțiunea în justiție să fie efectivă ( adică cu scopul de a fi admisă );retragerea ori perimarea demonstrează neîndeplinirea acestei condiții;
  - acțiunea să fie admisă, printr-o hotărâre definitivă; retragerea ori anularea acțiunii dovedeste neîndeplinirea condiției;

### Efectele înteruperii prescripției extinctive:

Efectele înteruperii prescripției extinctive sunt stabilite de art. 17 astfel : “înteruperea șterge prescripția începută înainte de a se ivi împrejurarea care a înterupt-o”. După înterupere începe să curgă o nouă prescripție.

Înteruperea prescripției extinctive produce următoarele două efecte :

- anterior datei înteruperii, prescripția este ștearsă, adică înlăturată;
- posterior înteruperii, efectul care se produce constă în începerea altei prescripții;

## **Prescripția Extinctivă**

Ca și în cazul suspendării, efectele întreruperii prescripției extinctive se produc în temeiul legii, organului de justiție nerămânându-i decât să constate producerea lor.

## **Repunerea în termenul de prescripție:**

### **Noțiunea de repunere în drept:**

Potrivit art. 19 din Decretul 167 / 1958 : “instanța judecătorească sau organul arbitral poate, în cazul în care constată ca fiind temeinic justificate cauzele pentru care termenul de prescripție a fost depășit, să dispună chiar din oficiu judecarea sau rezolvarea acțiunii, ori să încuviințeze executarea silita “.

### **Definiție:**

Repunerea în termen, reprezintă beneficiul acordat de lege titularului dreptului la acțiune care, din motive temeinice nu a putut formula acțiunea în justiție înăuntrul termenului de prescripție, astfel că organul jurisdicțional este îndreptățit să soluționeze în fond, cererea de chemare în judecată, deși a fost introdusă după împlinirea termenului de prescripție.

În esență, repunerea în termenul de prescripție extinctivă este un beneficiu al legii și , totodată o piedică în calea producerii efectelor prescripției, nejustificat.

### **Domeniul, termenul și efectul repunerii în termenul de prescripție:**

În literatura de specialitate s-a precizat că prin “cauze temeinic justificate” trebuie să se înțeleagă numai acele împrejurări, care, fără a avea gravitatea forței majore ( care determină suspendarea ), sunt exclusive pentru culpă. Asemenea împrejurări, sunt piedici relative nu absolute ( ca forța majora ).

Domeniul repunerii în termen a fost conturat astfel : “repunerea în termen este o noțiune care exclude și forța majoră și culpa “.Domeniul ei începe unde încetează culpa și încetează unde începe forța majoră.

### **Exemple considerate de jurisprudență :**

- existența unor împrejurări speciale în care s-a găsit moștenitorul, care l-au împiedicat să afle despre deschiderea unei moșteniri la care era chemat;
- spitalizarea îndelungată;
- părăsirea minorului;

## **Prescripția Extinctivă**

### **Termenul de repunere în termenul de prescripție:**

Potrivit art. 19 alin. 2 “cererea de repunere în termen va putea fi făcută numai în termen de 1 luna de la încetarea cauzelor care justifică depășirea termenului de prescripție “.

### **Efectul repunerii în termen:**

Efectul constă în socotirea prescripției ca neîndeplinită, deși termenul de prescripție a expirat. Efectul arătat permite organului de justiție să treacă la judecata, în fond, a cauzei ( nerespectându-se acțiunea ca prescrisă )

## **Împlinirea ( calculul ) prescripției extinctive:**

### **Definiție:**

Prin împlinirea prescripției extinctive înțelegem determinarea momentului în care expiră termenul de prescripție.

### **Calculul termenului de prescripție stabilit pe ani și pe luni:**

Potrivit art. 100 alin. 3 și 4 din Codul de procedură civilă, când termenul este stabilit pe ani sau pe luni, el se va împlini în ziua corespunzătoare din ultimul an ori lună ; dacă ultima lună nu are o zi corespunzătoare ( cum este Februarie ), termenul se socotește împlinit în ultima zi a acestei luni.

### **Exemplu :**

-termenul general de prescripție de 3 ani, început să curgă la 22 mai 1991 se va împlini la 22 mai 1994;

-termenul special de 6 luni care a început să curgă la 10 iunie 1993, se va împlini la 10 decembrie 1993;

### **Calculul termenului de prescripție stabilit pe zile:**

Art. 1887 Cod civil prevede că “ termenul prescripției se calculează pe zile și nu pe ore”. Ziua în cursul căreia prescripția începe nu intră în acel calcul.

Art. 1889 dispune că “prescripția nu se socotește câștigată, decât după împlinirea acelei zile a termenului definit prin lege”. Acest sistem de calcul se numește “intermediar”, pentru că se plasează între “sistemul termenului exclusiv” ( adică pe zile libere ), în care nu se iau în calcul nici prima și nici

## **Prescripția Extinctivă**

ultima zi ale termenului și “sistemului termenului inclusiv” ( numit și pe zile pline ), în care intră în calcul atât prima zi cât și ultima zi a termenului.

### **Bibliografie:**

- 1) Prescripția Extinctivă, Marian Nicolae, Editura Rosetti, București, 2004;
- 2) Drept Civil, Pop Liviu, Editura Minerva, București, 2003;
- 3) Rețeaua Internet.